

SAN FRANCISCO, CAL.

Miksi ei Toveritar voi tulla meille jokapäiväiseksi, kuten Toveri? Ovathan ne kumpikin ihan välttämättömät keskuudessamme. Minä puolestani ajattelen, että me naiset tarvitsemme yhtä paljon selunruokaa kuin miehetkin ja ehkäpä enemmänkin. Kalkessa tapauksessa pitäisi Toveritar ilmestyä edes kaksi kertaa viikossa katsoen siihen kuinka paljon meitä suomalaisia naisia on täällä Amerikassa. Minulla siitä ei olisi nyt paljoakaan sanottavaa syystä, että olen kokonaisen kaksi vuotta ihan kuin tynnyrissä ja runtista ruokittilin. Kaksi pitkää herran vuotta olen tilaamatta Toveritarta ja Toveria, jotka olivat ennenmuinoin minun lempilehtiini. Olen Toverittaren ensimmäisen numeron tilaaja ja joskus tapasin töhrä pienä sepustuksikin lehden palstoille, mutta huono terveys vie kaikki yritykset taaksepäin. Tuskin olisin enään sen koommin tilannut puoluelehtiä, jos en sattumalta joutunut kirkkoon (kirkossa käynti on minulle enemmän harvinaista). Se vahinko sattui minulle jo toisen kerran viidentoista vuoden oloajallani täällä Amerikassa.

En enään oikein muista, miten jouduin ensikerran merimieskirkkoon New Yorkissa, mutta tämän jälkeisen käynni muistan aivan hyvin, siitä kun on vaan puolisen kuukautta alkaa. Katsokaas se oli tällä tavalla:

Läksin eräänä pyhäpäivänä etsimään erästä naistuttavaani, jonka osotteon olin hukannut. Kadun nimen kyllä muistin, mutta en huononumeroa. Ajattelin, että kyllä kai minä sen löydän, kunhan vaan löydän kadun. Mutta en sittenkään löytänyt. Muistin tuttavani kerran puhuneen että hän asuu lähellä suomalaista kirkkoa. Kysäsin eräältä vanhanpuoleiselta naiselta, joka tuli vastaan, tietäkö hän missä suomalainen kirkko on. Nainen veti suunsa iahymyyn ja sanoi: "Mene yksi bloki ylös ja kun näet sellaisen vanhanaikaisen ladon tapaisen, niin uskon, että se varmaankin on se paikka, mitä etsit. Olen kuullut siellä puhuttavan suomenkieltä ja nähnyt suomalaisia."

Lähdin kävelemään ylös mäkeä ja löysin neuvoton palkan ilman vaikeuksia. Astuin sisälle, esitin itseni ja kysyin tuttavaani, mutta siellä ei tiedetty muuta kertoa kuin että se henkilö on muuttanut pois. Aljoin heti kääntymään ulos, mutta eräs vanhanpuoleinen nainen kysyi minulta, että olenko tullut kirkkoon. Sanoin: en ole. Toinen sanol nähneensä kohta minun naamaani, että olen yksin nittä jumalankieittäjä. En meinannut ruveta heidän kanssaan mielipiteitä vaihtamaan, mutta kun he sitä niin halusivat, niin ajattelin että elpä tuo taida olla minullekaan ilkaa vaikka otankin vastaan yhden rippisaarnan näinkin monen vuoden kuluuttua. Mutta voi teitä kirjanoppineet, minä ehtiin sanoamaan, ulinhan te saarnaatte kuin eräs lähetyspastori Helsingissä, että meidän pitää kaikkien tekemään tiliä viimeisenä päivänä, niin joku siihen kuuljain joukosta kysyi, että kuka ne sitten muuraa.

Minä puolestani läitin naiset tekemään tiliä ja lähdin painatamaan kotiin niin että "seffarini" vaan kului takaraivolla ja välillä oikein jalani juoksuun kirposivat, että pantiit tahtoivat lentää jalostani. Kun pääsin kotiin, niin en aikunut ensin oikein ymmärtää, mikä se oli ja mieleissäni myllersi. Kolme dollaria jäsenmaksua, niin sillä kuuluu kokonaisen vuoden seurakuntaan ja heille kuuluu vielä tulevan Hancockista oikein seurakunnan pappi koska pastori Hilden on heille ilaksi kaksinaimainen. En oikein voinut kaikkea sitä muistaa, mitä siellä minulle saarnattiin.

Koputtelin aivokoppaani ja kyselin itseltäni, jos siellä on yhtään paikkaa tyhjää ja minä sain aivokopastani seuraavan vastauksen: Ota ja pane dollari viisikymmentä senttiä lisäksi siihen kolmeen dollariin ja tilaa Toveri ja Toveritar, niin silloin voit olla tyytyväinen seurakuntaasi. Ja minä tein niinkuin minun käskettiin ja nyt olen tyytyväinen. Saan Toverittaren kerta viikossa ja Toverin kerta päivässä.

Lopuksi toivon, että Toveritar tu-

lisi kaksi kertaa viikossa. Minä puolestani koetan parhaani.

MRS. ANNA ARO.

Jahka Toverittaren tilaajamäärä saataisiin toiselle kymmenelle tuhannelle, niin sitten siitä voitaisiin keskustella sinnepäin, että saataisiin Toveritar ilmestymään kaksi kertaa viikossa. — Toim.

VANCOUVER, B. C.

Ystävällinen tervehdys Toverittaren laajalle lukijajoukolle! Olen jo pitemmän aikaa aikunut kirjoittaa Toverittareen, vaan se vähätietoisuus kiehtää kynäilemästä.

Toveritar on arvokas lehti. Se on yksi köyhälistön äänenkannattaja, joka taistelee nykyistä nurinkurista yhteiskuntajärjestelmää vastaan. Olen siitä ikävissäni, etteivät kaikki työläisnaiset osaa antaa arvoa omalle äänenkannattajalleen. Hartain toivoni on se, että työläisnaiset vielä kerran oppivat asemansa ymmärtämään, että tulisimme kaikkiin tietoisiksi kuin ne naiset, jotka Toveritarta lukevat. Siis joka yksi nainen ja mies poistamaan vääräyksiä oikeuden tieltä. Minä uskon että järjestyneen köyhälistön uskonto on ainoa oikea uskonto maailmassa ja siinä uskossa minä elän ja kuolen.

Olisi toivoni, että köyhälistön äänenkannattaja Toveritar tulisi joka kotiin, sillä se olisi kaikkialla hyvä olemassa, sillä se on murskaava ase nykyistä järjestelmää vastaan. Minäkin olen tätä voimakasta Toveritarta seurannut jo toista vuotta ja minuun se vaikuttaa niin, että en yhtään numeroa voisi lukeematta jättää, enkä ole jättänyt siitä asti kun Toverittaren tilasin. On niin hauskaa kun saa lukea toisten ihmisten kauniita ajatuksia ja samassa nähdä kuinka kehitys kulkee eteenpäin.

Lasten osasto on hyvin mieltä kinnittävä Toverittareessa. Toivon väsymättömää innostusta nuorille taisteilijoille.

Täältä ei ole paljon sanomista osaston toiminnasta, se on niin hiljaista syystä, kun kansalaisiamme on täältä siirtynyt muille malle leipäänsä etsimään. Voi heitä olla vielä täällä noin parisenkymmentä ja hekin ovat pakotetut menemään kämpille, mutta toivomme heidän taas helmäkuun alussa tulevan kaupunkiin.

Silloin täällä pitäisi juhlistaman taas, kenttäjuhla kai pidettänee ja näytöskappalekin on toivossa ja paljon muuta erityistä, niin olen kuullut.

Ehkäpä jo lopetan tämänpätkän ja toivotan Selma-tädille hauskaa kesää ja väsymättömää innostusta työssään. Toivotan myöskin Toverittaren lukijakunnalle hauskaa kesää.

E. S.

Ammattiopetusta työläistyöille työttömyysesongin aikana

Kirj. Jessie B. Adams,
New York Calissa.

Kaikkien niiden, jotka seuraavat teollisuuskoulujen kasvamista, tulisi tutustua myöskin niihin uudempiin yrityksiin mitä opetushallinto on ryhtynyt kehittämään laajennetun opetuksen antamisessa teollisuustyöläisille, joka koulu äskettäin avattiin New Yorkissa Lafayette kadulla no. 49 ja jota johtaa Manhattanin käsityökoulu työille. Tässä koulussa annetaan opetusta niille työille, joilla on jo jonkun verran kokemusta käsineulomisesta tai neulomakoneiden käyttämisessä, jotka ovat väliaikaisesti työttömänä.

Opetus on hyvin monipuolista, niin että jokainen tyttö saa sellaista opetusta, mitä hän tärkeimmin tarvitsee ammatissaan.

Ne jotka ovat työssä apulaisina naisten vaatteiden valmistamisessa tulevat tänne oppimaan korkeampaa ammattitaitoa työssään, lenkien valmistustyössä y. m.; valmistajat taas tulevat saamaan oppia vuorien leikkaamisessa ja leikkaamaan ilman kaavoja y. m. Kravattien neulojat tulevat tänne oppimaan aluvaatteiden neulomista. Toiset tulevat oppimaan helmaneuletta, laskujen neulomista ja nauhakoristeneulomista. Ne tytöt, joiden työ on ollut liiaksi rajoitettua, specialiseerattua (kuten esim. tytön, joka ei ole kuuteen kuukauteen tehnyt muuta kuin neulonut yönuttujen helmoja) voivat oppia neulomaan saumoja ja neulomaan ja asettamaan paikoilleen hihoja ja koristeita. Ja ne tytöt, joilla on jonkun verran kokemusta hattujen valmistamisessa, voivat saada oppia lampunvarjostinten valmistamisessa, sillä tässä maassa voi saada työtä sen kuuden viikon ajan ennen Joulua, jolloin on työttömyyden aikaa hattuteollisuuden alalla.

Koulu on avoinna maanantaita perjantaihin kello 9 aamulla kello puoli viiteen iltapäivällä, ja tulee olemaan koko kesän. Tytöt voivat tulla oppia saamaan minä päivänä tahansa ja he ovat vapaat jättämään koulun niin pian kuin he saavat taas työn. Paikavälitystoimistojen kautta usein tarjoutuu työtä niille, jotka ovat koulussa.

Me kaikin tiedämme, että useammilla naisten ammattialoilla on työttömyysesonkeja ja tiedämme myöskin, että on olemassa esteitä monipuolisemman ammattitaidon oppimiseen. Ja siksi tässä koulussa voivat tytöt käyttää työttömyysaikansa hyväksensä olija se sitten kaksi päivää, tai kaksi kuukautta, opiakseen jonkun uuden ammatin, niin että he voivat mennä takaisin työhönsä paremilla mahdollisuuksilla varustettuna. Tämä vähäinen kokemus, vaikka se ei olekaan mikään työttömyysesongin ratkaisu, on kuitenkin ase sen tuottaman työttömyyden torjumista vastaan.

Toinen ominaisuus tässä opetuksessa on se, että annetaan käytännöllisiä kokeita vasta työhön alkaville työille. Tämän kokeilun tarkoituksena on se, että vaikuttaa sitä sokeata harkitsematonta työhäpuilua vastaan, joka on ominaista neljätoista ja kuusitoista vuotiaille työille, jotka työlupa kädessään lähtevät ensimmäistä työpaikkaansa hakemaan.

Noin kolmen viikon kuluessa annetaan käytännöllisiä kokeilu- ja neuloma- y. m. töissä. Tämän lisäksi tarkastetaan heidän ruumiillisen terveytensä tila, jonka tarkastuksen toimittaa naislääkäri terveyshoitohallinnon ammatilaisten klinikasta, niin että voidaan varoittaa tyttöjä menemästä sellaisiin töihin, mitkä ovat heille terveydellisesti vaarallisia. Myöskin tehdään kaikkiä mitä voidaan siihen suuntaan, että saadaan sopiva hoito, niille työille, jotka havaitaan sairiksi, ja joissakin tapauksissa on muutamia tyttöjä lähetettävä maalle

HUOMAUTUS CANADAN TOVERITAREILLE!

Canada'n sensuurin johdosta on useita kirjoja, sisältäen tilauksia Toverille, Toverittarelle ja kirjallisuudellemme ollut pidätyksissä niinkin kauan kuin toista kuukautta. Tilaukset ja asiakirjat ovat tiedustelleet tilauksistaan että mihin ne ovat joutuneet. Useat ovat moittineet Toverin konttorin viipymisestä, johon kuitenkin ei ole syyllisiä, vaan syy on kuten edellä sanoimme, jolle meillä emme voi mitään. Olemme kirjoittaneet useille postimestareille asiasta, toivoen korjausta heidän taholtaan.

Toverin Konttori.

lepäämään muutamaksi viikoksi, tai varsinaisesti saamaan sairaanhoitoa.

Näiden kokeilujen tarkoituksena on osoittaa kuinka tärkeätä on valmistettua johonkin vissiin ammattiin — ei ainoastaan sen tähden, että sen kautta saavutetaan korkeampi ammattitaito, mutta myöskin siksi, että se siirtää teollisuuteen astumisen yhdeksi vuodeksi eteenpäin. Jos taas yhdessä vuodessa ei voi joutain ammattia oppia, niin siinä tapauksessa seuraava paras keino on se, että antautuu sille ammattialalle, mihin kullakin on enimmäin taipumusta ja mikä hänen taloudellisille eduilleen parhaiden soveltuu, ja missä voi joutain oppia yhtä hyvin kuin voi joutain ansaitakin. Kokeilujen perusteella saadut suunnitelmat pannaan käytäntöön niin paljon kuin mahdollista.

Harras toivomuksemme on se, että mahdollisimman moni tyttö tulisi tietämään tämän koulun olemassaolosta (New Yorkissa) ja käyttäisi eduksensa sen tarjoamia tilaisuuksia.

Ylläoleva ei ole Toverittaren lainattu siinä merkityksessä, että se olisi mikään yhteiskunnallisten kysymystemme lopullinen ratkaisu, vaan osottamaan sitä seikkaa, että sikäli kuin kaikkien teollisuus saa yhteiskunnallisen luonteen täytyy kaikkien opetuksenkin yhteiskunnallistua, ja osoittamaan, että ammattiopetuksen ulottaminen työläistyöille on syntynyt tämänpäiväisen käytännöllisen tarpeen vaatimana. — Toim.

Ihminen on kuin viulu

Ihminen on kuin viulu. Pysäkkeen "stämmissä" kaipaa hän soittajaa. Ja mitä enempi häntä soitat, sitä kauniimmin hän soi. Mutta sen, joka soittaa täytyy olla soittaja — täytyy tuntea viulu, käsitellä sitä hellästi, taitavasti — hänen täytyy omata soittotaito. Jos et osaa soittaa, kuulet vain epäsointuja, sorääniä, koskettelet särkyneitä, ruostuneita kieliä.

Tunne ihminen, kuten soittaja ja tuntee viulunsa ja silloin sinä voit häntä soittaa, voit kuunnella samalla oman sielusi korkeimpia, kauneimpia, puhtaimpia pohjäsäveleitä... etkä sinä koskaan väsy niitä kuuntelemasta.

Mitä enempi sinä soitat, sitä